

Stalni sezonski radnici u sustavu mirovinskog osiguranja

Sanja Rotim*

U Republici Hrvatskoj obavljanje turističke djelatnosti velikim je dijelom sezonske prirode, pa potreba za zapošljavanjem turističkih radnika najčešće traje samo određeno vremensko razdoblje (sezonsko zapošljavanje). Ako poslodavac pretežno posluje sezonski, za obavljanje poslova koji se pretežno obavljaju sezonski, poslodavac može s radnikom sklopiti ugovor o radu za stalne sezonske poslove. Zbog tih posebnosti, Zakonom o radu (NN, br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23 – u daljnjem tekstu: ZOR), drugačije je uređeno reguliranje rada sezonskih radnika. U nastavku teksta bit će više riječi o pravnom okviru zapošljavanja stalnih sezonskih radnika i provedbi istog u sustavu mirovinskog osiguranja.

1. Odredbe Zakona o radu

U skladu s odredbom članka 16. ZOR-a, poslodavac može za posao koji se pretežno obavlja sezonski, s radnikom sklopiti ugovor o radu za **stalne sezonske poslove**. Pod poslom koji se obavlja sezonski, smatra se posao čiji se opseg i intenzitet privremeno povećavaju u skladu s povećanjem intenziteta poslovnih aktivnosti određenih djelatnosti koje ovise o izmjeni godišnjih doba, na način da je u određenim godišnjim razdobljima, koja **tijekom kalendarske godine mogu trajati ukupno najduže devet mjeseci**, povećana potreba za njegovim obavljanjem, a u drugim se razdobljima smanjuje ili potpuno nestaje. Ugovor o radu za stalne sezonske poslove može se sklopiti na neodređeno i na određeno vrijeme. Ako se za obavljanje stalnih sezonskih poslova sklapa **ugovor o radu na neodređeno vrijeme**, radnik i poslodavac mogu dogovoriti međusobna prava i obveze za vrijeme privremenog prekida u obavljanju sezonskih poslova, i to:

1. da zbog privremenog prekida radnik nije u obvezi obavljati ugovorene poslove, a poslodavac nije u obvezi isplate plaće, odnosno naknade plaće, pri čemu radnika **ne odjavljuje** iz obveznih osiguranja i ostaje obveznikom obračunavanja i plaćanja doprinosa prema posebnom propisu ili
2. da za vrijeme privremenog prekida u obavljanju posla dolazi do **mirovanja radnog odnosa** stalnog sezonskog radnika, pri čemu ga poslodavac **odjavljuje iz obveznih osiguranja**, a radnik u navedenom razdoblju može sklopiti ugovor o radu s drugim poslodavcem.

Ako poslodavac za obavljanje stalnih sezonskih poslova s radnikom sklopi **ugovor o radu na određeno vrijeme** za stalne sezonske poslove, **dužan je** u ugovorenom roku radniku ponuditi sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova u idućoj sezoni te je **obveznik prijave na produženo mirovinsko osiguranje**, obveznik doprinosa i obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa nakon prestanka toga ugovora tijekom privremenog prekida u obavljanju posla.

Samo iznimno od navedenog, poslodavac neće biti obveznik prijave na produženo mirovinsko osiguranje ni obveznik doprinosa i obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa nakon prestanka toga ugovora, tijekom privremenog prekida u obavljanju posla, ako je, na zahtjev radnika, s radnikom o tome sklopio pisani sporazum.

Po pitanju **obveznog sadržaja pisanog ugovora o radu**, odnosno pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, člankom 15. stavkom 1. ZOR-a propisano je da ugovor o radu sklopljen u pisanom obliku, odnosno potvrda o sklopljenom ugovoru o radu mora sadržavati podatke o:

1. strankama i njihovu osobnom identifikacijskom broju te prebivalištu, odnosno sjedištu
2. mjestu rada, a ako zbog prirode posla ne postoji stalno ili glavno mjesto rada ili je ono promjenjivo, podatak o različitim mjestima na kojima se rad obavlja ili bi se mogao obavljati
3. nazivu radnog mjesta, odnosno naravi ili vrsti rada na koje se radnik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova
4. datumu sklapanja ugovora o radu i datumu početka rada
5. tome sklapa li se ugovor na neodređeno ili na određeno vrijeme te o datumu prestanka ili očekivanom trajanju ugovora u slučaju ugovora o radu na određeno vrijeme
6. trajanju plaćenoga godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo, a ako se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, o načinu određivanja trajanja toga odmora
7. postupku u slučaju otkazivanja ugovora o radu te o otkaznim rokovima kojih se mora pridržavati radnik, odnosno poslodavac, a ako se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, o načinu određivanja otkaznih rokova
8. brutoplaći, uključujući brutoiznos osnovne odnosno ugovorene plaće, dodacima te ostalim primicima za obavljeni rad i razdobljima isplate tih i ostalih primitaka na temelju radnog odnosa na koja radnik ima pravo

* Sanja Rotim, dipl. iur., HEP d.d., Zagreb

9. trajanju radnog dana ili tjedna u satima
10. tome ugovara li se puno radno vrijeme ili nepuno radno vrijeme
11. pravu na obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje iz članka 54. ZOR-a, ako ono postoji
12. trajanju i uvjetima probnog rada, ako je ugovoren.

Iznimno, stavkom 2. istoga članka propisano je da poslodavac i radnik mogu ugovoriti pravo radnika da slobodno odredi svoje mjesto rada. Također, stavkom 3. propisano je da umjesto podataka iz stavka 1. točaka 6. do 9. (trajanju plaćenoga godišnjeg odmora, postupku u slučaju otkazivanja ugovora o radu, brutoplaći, dodacima te ostalim primicima, trajanju radnog dana), 11. (pravu na obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje) i 12. (trajanju i uvjetima probnog rada), istoga članka, može se u ugovoru o radu, odnosno potvrdi o sklopljenom ugovoru o radu uputiti na odgovarajući zakon, drugi propis, kolektivni ugovor ili pravilnik o radu kojim se uređuju ta pitanja. Slijedom navedenog, po pitanju **posebnosti vezanih za obvezni sadržaj ugovora o radu za stalne sezonske poslove**, stavkom 7. članka 16. ZOR-a propisano je da osim navedenih podataka iz članka 15. stavka 1. ZOR-a kojim je propisan obvezni sadržaj pisanog ugovora o radu, odnosno pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, **ugovor o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove mora sadržavati i dodatne podatke o:**

1. uvjetima i vremenu za koje će poslodavac obračunavati i uplaćivati doprinos za produženo mirovinsko osiguranje
2. roku u kojem je poslodavac dužan radniku ponuditi sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova u idućoj sezoni
3. roku u kojem je radnik dužan izjasniti se o ponudi iz točke 2., a koji ne može biti kraći od osam dana
4. podmirivanju troškova smještaja, ako oni postoje.

Međutim, ako radnik neopravdano odbije ponudu za sklapanje ugovora o radu u idućoj sezoni, poslodavac ima pravo od radnika tražiti povrat sredstava za uplaćene doprinose, ako ih je u skladu s preuzetom obvezom iz stavka 5. istoga članka uplaćivao. Pod neopravdanim odbijanjem ponude za sklapanje ugovora o radu u idućoj sezoni smatra se odbijanje ponude za sklapanje ugovora o radu u kojoj je opseg prava i obveza jednak ili veći u odnosu na prethodno sklopljen ugovor o radu. Umjesto podatka iz stavka 7. točaka 1. i 4. istoga članka, može se u ugovoru uputiti na odgovarajući kolektivni ugovor ili pravilnik o radu kojim se uređuju ta pitanja.

U slučaju **nepridržavanja zakonskih normi**, člankom 226. ZOR-a propisana je **upravna mjera** na način da će u provedbi inspektorskog nadzora u području rada inspektor usmenim rješenjem u zapisniku poslodavcu narediti da u ostavljenom roku, radniku s kojim je sklopio ugovor o radu za stalne sezonske poslove na određeno vrijeme koji ne sadrži sve sastojke propisane ZOR-om, ponudi izmjenu ugovora koji će sadržavati nedostajuće sastojke, odnosno da dopuni izdanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu koja ne sadrži sve propisane sastojke. Također, kao teži prekršaj poslodavca, člankom 228. ZOR-a određen je slučaj ako:

- poslodavac pravna osoba s radnikom sklopi ugovor o radu na određeno vrijeme za sezonske poslove protivno odredbama ZOR-a, tj. ne poštivajući odredbu članka 12. stavka 11. ZOR-a, te
- ako s radnikom sklopi ugovor o radu za stalne sezonske poslove koji se u određenim dijelovima kalendarske godine obavljaju u godišnjim razdobljima s ukupnim trajanjem dužim od devet mjeseci (članak 16. stavci 1. i 3.).

Slijedom navedenog, važno je naglasiti da se suglasno odredbi članka 12. stavka 11. ZOR-a na ugovore koje poslodavac s radnikom sklopi na određeno vrijeme za sezonske poslove koji, u skladu s člankom 16. stavkom 2. ZOR-a, mogu trajati ukupno najduže devet mjeseci, **ne primjenjuju ograničenja za ugovor o radu na određeno vrijeme** propisana člankom 12., stavkom 2. (najduže trajanje od 3 godine), stavkom 4. (najviše tri uzastopna ugovora na određeno čije ukupno trajanje, uključujući i prvi ugovor nije duže od tri godine) i stavkom 9. istoga članka (istekom roka od tri godine odnosno prestankom posljednjeg uzastopno sklopljenog ugovora, ako su sklopljeni na razdoblje kraće od tri godine, moguće sklapanje novog ugovora na određeno vrijeme ako je od prestanka radnog odnosa do sklapanja novog ugovora proteklo najmanje šest mjeseci).

Poslodavac je dužan punoljetnom radniku koji radi na sezonskim poslovima, a koji se obavljaju u dva navrata tijekom radnog dana, **osigurati pravo na dnevni odmor** u trajanju od najmanje osam sati neprekidno. Tom radniku, mora se omogućiti korištenje zamjenskog dnevnog odmora odmah po okončanju razdoblja koje je proveo na radu zbog kojeg dnevni odmor nije koristio, odnosno koristio ga je u kraćem trajanju. Ako narav posla to zahtijeva (kao npr. kod sezonskih poslova) **puno ili nepuno radno vrijeme može se preraspodijeliti** tako da tijekom razdoblja koje ne može biti duže od dvanaest neprekidnih mjeseci, u jednom razdoblju traje duže, a u drugom razdoblju kraće od punog ili nepunog radnog vremena, na način da prosječno radno vrijeme tijekom trajanja preraspodjele ne smije biti duže od punog ili nepunog radnog vremena. Kod poslodavaca koji posluju sezonski **preraspodijeljeno radno vrijeme** tijekom razdoblja u kojem traje duže od punog ili nepunog radnog vremena ne može trajati duže od šezdeset sati tjedno i to pod uvjetom da je isto predviđeno kolektivnim ugovorom i da radnik dostavi poslodavcu pisanu izjavu o dobrovoljnom pristanku na takav rad.

2. Odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Člankom 18. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 1 57/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21, 119/22 – u daljnjem tekstu ZOMO), propisano je da se osobe kojima je prestalo obvezno mirovinsko osiguranje mogu osigurati na **produženo osiguranje** ako od prestanka obaveznog osiguranja nije proteklo više od dvanaest mjeseci i ako podnesu prijavu osiguranja u tom roku. Između ostalih taksativno navedenih osnova za produženo osiguranje, stavkom 4. istog članka određeno je da se na

produženo osiguranje osigurava i osoba nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove. Pravilnikom o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN, br. 153/23 – u daljnjem tekstu: Pravilnik), u skladu s odredbama ZOMO-a utvrđuju se, između ostalog i osnove mirovinskog osiguranja, dokumentacija potrebna za priznanje/prestanak svojstva osiguranika i obveznici podnošenja prijavno-odjavnih podataka. Isto je propisano i za osiguranike po osnovi produženog osiguranja stalnog sezonskog radnika (tablica 1.)

Tablica 1.

Odredba ZOMO-a	Osnova osiguranja	Dokumentacija za priznanje svojstva osiguranika	Dokumentacija za prestanak svojstva osiguranika	Obveznik podnošenja prijavno-odjavnih podataka
čl. 18. st. 4.	produženo osiguranje stalnog sezonskog radnika	prijava o početku osiguranja (M-1P)	prijava o prestanku osiguranja (M-2P)	poslodavac

Člankom 22. Pravilnika propisano je da se za osiguranika koji je u razdoblju za koje se utvrđuje staž osiguranja radio na **sezonskim poslovima na kojima je ostvaren veći broj sati od punog radnog vremena**, staž osiguranja utvrđuje na način da se stažu osiguranja izračunatom za puno radno vrijeme dodaje broj dana koji se dobije kad se broj sati za koje je radnik ostvario u tom razdoblju podijeli s prosječnim dnevnim radnim vremenom obveznika. Dakle, u staž osiguranja uračunat će se i razdoblje provedeno u zaposlenju na sezonskim poslovima na kojima je ostvaren veći broj sati od punoga radnog vremena, u trajanju preračunatom na puno radno vrijeme. U skladu s odredbom članka 7. stavka 5. Pravilnika, za navedene osiguranike iz članka 22. Pravilnika obveznici doprinosa pravne i fizičke osobe koji zapošljavaju radnike na sezonskim poslovima uspostavljaju Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod), prijavu – promjenu o preračunatom trajanju staža na sezonskim poslovima (tiskanka M-SEZ/ obrazac eM-SEZ), koja se sastoji od dva primjerka. Prvi primjerak prijave ostaje u područnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda, a drugi primjerak (sadrži oznaku »potvrda o podnesenoj prijavi«) uručuje se obvezniku.

Elektronička Prijava/Promjena o preračunatom trajanju stažana na sezonskim poslovima (Obrazac eM-SEZ). Popunjava se na način da obveznik u predviđena obilježja na prijavi u mjesto za odgovor odabere jedan od ponuđenih odgovora iz padajućeg niza, odnosno unese odgovarajući podatak kako slijedi:

Ustrojstvena jedinica (obavezan podatak)

- odabire se naziv nadležne područne službe Zavoda iz padajućeg niza.

Registarski broj obveznika doprinosa (obavezan podatak)

- unosi se registarski broj obveznika pod kojim je obveznik doprinosa upisan u registar Zavoda u matičnoj

evidenciji pri uspostavi i zaprimanju prijave o početku poslovanja obveznika doprinosa, tiskanka M-11P.

Vrsta matičnoga broja i matični broj (Matični broj poslovnog subjekta / MBG obveznika / Porezni broj obveznika)(obavezan podatak)

Vrsta matičnoga broja - odabire se obvezno jedan od ponuđenih podataka o obvezniku iz padajućeg niza u obrascu.

Matični broj - obvezno se unosi MBPS obveznika, osim za obveznike kojima Državni zavod za statistiku ne dodjeljuje MBPS u Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta, kada se unosi MBG obveznika, odnosno porezni broj obveznika (za strana predstavništva, veleposlanstva i međunarodne organizacije). Unosi se matični broj poslovnog subjekta obveznika koji prijavljuje osiguranik/ica na mirovinsko osiguranje prijavom o početku osiguranja M-1P i koji je evidentiran u matičnoj evidenciji Zavoda, prijavom o početku poslovanja obveznika doprinosa, tiskanicom M-11P. MBPS se vodi na 8 mjesta za broj i 4 mjesta za podbroj. Ako obveznik nema poslovne jedinice u posljednja četiri mjesta za podbroj unose se nule. Ako obveznik ima poslovnu jedinicu u mjesto za podbroj unosi se podbroj koji je dodijeljen od Državnog zavoda za statistiku, a koji se nalazi u dodatku o razvrstavanju dijelova poslovnog subjekta. Postojećim obveznicima s ubilježnim podatkom MBPS insertirana je znamenka 0 na prvom mjestu podbroja poslovne jedinice jer se podbroj vodi na 4 mjesta. Za pravne se osobe MBPS unosi s vodećom znamenkom 0 - npr. broj 03839960001 ubilježava se kao 003839960001. Za obveznike-obrtnike matični broj obrta ima drugačiju strukturu, sastoji od 8 znamenaka i podbroja od četiri znamenke, a ubilježava se "matični broj obrta" s rješenja o upisu obrta u obrtni registar npr. 904268190000.

Naziv i sjedište obveznika doprinosa (obavezan podatak)

- unosi se naziv i sjedište obveznika doprinosa (pravne osobe, podružnice, fizičke osobe ili drugog podnositelja prijave). Pod nazivom obveznika doprinosa podrazumijeva se naziv tvrtke (pravne ili fizičke osobe). Ako pravna osoba ima osnovane podružnice, tada se unosi naziv podružnice. Za osiguranike/ice samostalne obveznike doprinosa za mirovinsko osiguranje, uz naziv tvrtke – djelatnosti, unosi se prezime i ime osiguranika/ice.

OIB osiguranika/ice (obavezan podatak)

- unosi se osobni identifikacijski broj osiguranika/ice koji se prijavljuje na mirovinsko osiguranje.

Kategorija osiguranika/ice (obavezan podatak)

- u predviđeno mjesto na prijavi potrebno je, ovisno o kategoriji osiguranika/ice odabrati obilježje: Radnik/ica kod pravne osobe, radnik/ica kod samostalnog obveznika doprinosa ili poljoprivrednik/ica.

Osobni broj osiguranika/ice (obavezan podatak)

- unosi se osobni broj osiguranika/ice koji je dodijelio nadležni Odjel matične evidencije Zavoda. Obvezno popunjava obveznik, osim u slučajevima kada osiguranik/ica prvi put ulazi u sustav mirovinskog osiguranja na

temelju generacijske solidarnosti i u tom slučaju radnik Zavoda dodjeljuje osobni broj i unosi ga u aplikaciju prijave.

Datum rođenja i spol (obavezan podatak)

- unosi se datum rođenja osiguranika/ice i obavezno treba odabrati oznaku spola osiguranika/ice: Muško, odnosno Žensko.

Ime i prezime osiguranika/ice (obavezan podatak)

- u predviđeno mjesto unosi se ime i prezime osiguranika/ice za kojeg se uspostavlja prijava osiguranja, prema podacima iz njegove osobne iskaznice.

Datum stjecanja svojstva osiguranika (obavezan podatak)

- unosi se datum stjecanja svojstva osiguranika na koji se odnosi datum prestanka svojstva osiguranika.

Datum prestanka svojstva osiguranika/ice (obavezan podatak)

- unosi se dan, mjesec i godina s kojim osiguraniku prestaje svojstvo (otkaz ugovora o radu, sporazumni prestanak ugovora o radu).

Preračunato ukupno trajanje staža (godina/mjesec/dan) (obavezan podatak)

- ubilježava se trajanje staža osiguranja za prijavno/odjavno razdoblje zajedno s pribrojenim stažem osiguranja za vrijeme obavljanja sezonskih poslova. Obilježje se unosi u formatu GG/MM/DD.

Mjesto (Obavezan podatak)

- unosi se mjesto popunjavanja prijave.

Obrazac je dostupan na internet adresi : <https://lana.mirovinsko.hr/upute/html/prijave/#obrazac-em-sez>

Obrazac eM-SEZ
 PRIJAVA/PROMJENA O
 PRERAČUNATOM TRAJANJU STAŽA
 NA SEZONSKIM POSLOVIMA

Podaci o obvezniku

① Ustrojstvena jedinica: ★

Općina sjedišta, odnosno prebivališta obveznika doprinosa: ★

① Registar broja obveznika doprinosa: ★

Vrsta matičnog broja: ★

① Matični broj: ★

① Naziv obveznika doprinosa: ★

Sjedište: ★

HZMO podaci o osiguraniku/ici

OIB osiguranika/ice: ★

Kategorija osiguranika: ★

① Osobni broj osiguranika/ice: ★

Datum rođenja osiguranika/ice: ★

Spol osiguranika/ice: ★

Osobni podaci osiguranika/ice

Tip obrasca: ★

Prezime osiguranika/ice: ★

Ime osiguranika/ice: ★

① Datum stjecanja svojstva osiguranika/ice: ★

① Datum prestanka svojstva osiguranika/ice: ★

① Preračunato ukupno trajanje staža (godina/mjesec/dan): ★

Ostalo

Mjesto: ★

Prilozi uz prijavu

① Kopiranje priloga:

 Obezna dokumentacija

Prijava/Promjena o preračunatom trajanju stažana na sezonskim poslovima m-SEZ popunjava se na način da obveznik u predviđena obilježja na prijavi u mjesto za odgovor odabere jedan od ponuđenih odgovora iz padajućeg niza, odnosno unese odgovarajući podatak. Po pitanju **kopiranja priloga (neobavezno)**, obvezna dokumentacija pri dostavi obrasca e-prijava propisana je Pravilnikom. Detaljni pregled obvezne dokumentacije moguće je otvoriti klikom na poveznicu "Obavezna dokumentacija" na formi popunjavanja obrasca. Nakon popunjavanja podataka i njihove logičke kontrole, prijavu je moguće pohraniti za kasniju provedbu ili odmah potpisati i poslati na obradu u Zavod.

3. Odredbe Zakona o doprinosima

Prilikom sklapanja ugovor o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, poslodavac je obveznik prijave na produženo mirovinsko osiguranje, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa. Sukladno odredbama članka 126. do 129. Zakona o doprinosima (NN, br. 84/08 – 114/23) – u daljnjem tekstu ZD), i članka 77. do 80. Pravilnika o doprinosima (NN, br. 2/09 do 14/24), za osiguranika po osnovi **produženog mirovinskog osiguranja - stalnog sezonskog radnika** obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa je poslodavac. Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,38 i to: doprinos za mirovinsko osiguranje - po stopi od 20%, odnosno 15% za osiguranika mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja) - po stopi od 5%. O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće (JOPPD Obrazac) i dostavlja ga Poreznoj upravi. **Slijedom navedenog, razdoblje produženog osiguranja za koje je poslodavac obračunao i platio obvezne doprinose računa se u ukupan radni staž radnika.** Treba naglasiti da **ako radnik neopravdano odbije ponudu za sklapanje ugovora o radu**, tada će poslodavac imati pravo od radnika tražiti **povrat sredstava za uplaćene doprinose**.

4. Odredbe Zakona o tržištu rada

Odredba članka 43. Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20, 18/22, 156/23 – u daljnjem tekstu: ZTR), propisuje da se stalnim sezoncem smatra osoba osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, osoba koja je provela na radu najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca u kontinuitetu i koja će kod tog poslodavca raditi najmanje jednu sezonu (u nastavku teksta: stalni sezonac). Tako **nakon prestanka ugovora o radu za stalne sezonske poslove, stalni sezonac može steći određena prava, s tim da ga je poslodavac obavezan osigurati na produženo mirovinsko osiguranje.** Stalni sezonac ima **pravo na novčanu pomoć** najduže za razdoblje od šest

mjeseci produženog mirovinskog osiguranja, te mu to pravo pripada od prvoga dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja. Pravo na novčanu pomoć ostvaruje ako mu Hrvatski zavod za zapošljavanje (u nastavku teksta: HZZ) odobri i sufinancira troškove produženog mirovinskog osiguranja sukladno uvjetima i načinu korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja. Zahtjev za novčanu pomoć stalni sezonac može podnijeti HZZ-u u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja. O zahtjevu odlučuje u prvom stupnju regionalna, odnosno područna ustrojstvena jedinica HZZ-a rješenjem, a o žalbi protiv rješenja odlučuje središnja ustrojstvena jedinica HZZ-a te žalba ne odgađa izvršenje rješenja. Osnovicu za utvrđivanje **visine novčane pomoći**, u skladu s odredbom članka 44. ZTR-a, čini prosjek brutoplaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa. Novčana pomoć za prvih 90 dana korištenja iznosi 60 %, a za preostalo vrijeme korištenja 30 % od utvrđene osnovice. Najviši iznos novčane pomoći za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70 %, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35 % iznosa prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku. Najniži iznos novčane pomoći ne može biti niži od 50 % iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom. Treba istaknuti da se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove za koje je stalni sezonac ostvario pravo na novčanu pomoć, **ne uračunava u vrijeme provedeno na radu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.** Stalni sezonci tijekom radnog odnosa u slučaju privremene nesposobnosti za rad, na primjer zbog bolesti, imaju pravo na naknadu za bolovanje, i to pod istim uvjetima kao i ostali radnici u radnom odnosu. Međutim, sukladno odredbi članka 45. ZTR-a, pravo na novčanu pomoć iz članka 43. stavka 2. ZTR-a prestaje ako korisnik:

1. ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobiven od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
2. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac
3. nastupi na izdržavanje kazne zatvora
4. bude pritvoren ili mu bude određen istražni zatvor
5. ostvari pravo na roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu
6. zasnjuje radni odnos, a iznimno, pravo na novčanu pomoć se obustavlja ako poslodavac tijekom korištenja

produženog mirovinskog osiguranja zaposli stalnog sezonca na poslovima koje je obavljao u sezoni ili drugim srodnim poslovima, u najdužem trajanju do 30 dana, a koje ne mora biti u neprekinutom trajanju. U tom slučaju nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na pomoć pod uvjetom da se radnik prijavi Zavodu u roku od osam dana po prestanku radnog odnosa i podnese zahtjev za nastavak isplate novčane pomoći.

7. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi
8. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
9. postane član zadruga ili upravitelj zadruga
10. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
11. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
12. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
13. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
14. zaposli se prema posebnim propisima
15. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja mu se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći
16. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
17. ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći ili
18. navrš 65 godina života.

Poštovani čitatelji!

Narudžbenicu za pretplatu na časopis, kao i brojne druge informacije o djelovanju našeg Centra, možete pronaći na internet stranici

www.tim4pin.hr

tim⁴pinmagazin

**IMATE
PITANJE?**

pitajcentar@tim4pin.hr